

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 5 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Noul nostru seminar.

De preotul P. Morușca.

Am trecut de curând pe strada Măcelarilor și în fața celei mai noue zidiri, care se înalță puternic între cele mai vechi, m'am oprit ca în fața unei probleme mari. Mi-au trecut pe dinaintea ochilor în repede alergare toate frământările, tot zbuciumul, prin care au trecut credincioșii intelectuali ai bisericii noastre, până la deslegarea acestei probleme, de importanță epocală în viața noastră bisericăască națională. Pricep mai bine acum rostul aceluia sbucium, când văd mândru completându-se treimea în care se intrupează în forme văzute duhul bisericii noastre drept măritoare. Și nu pot rezista îndemnului de a așterne pe hârtie gândurile ce mă stăpânesc.

Colea, între zidurile grele ale reședinței mitropolitane. I-și trăește zilele împovărate de mulțimea anilor, de muncă ostenitoare și de priveghere neadormită, cărmaciul iscusit al naiei acestei biserici. De aici coboară statornic povăța de înaltă înțelepciune practică întru izbăvirea poporului nostru de nevoile vremelnice și pentru mântuirea lui în viața de veci. Dacă clădirea măreață a catedralei, rod al pătrunderii și stăruințelor neînfrante ale aceluia înalt cap al bisericii, a dus departe peste hotare faima numelui nostru de buni creștini, cu credință în legea străbună, cu puternic simț de jertfă și râvnă către casa Domnului: ezi ne dăm mai bine seama și de importanța zidirii noului seminar, izvorul din care se scapă cu apă săltătoare viața neamului nostru și din care rodesc virtuțile creștinești, înțelegerea dreaptă a datorii naționale, ca și bunăstarea și fericirea poporului. Nu poate rodi în largi straturi înțelepciunea conducerii bisericăști, nici sfințenia catedralei nu

peate umplea viața credincioșilor, dacă seminarul, prin alumnii săi, lu va răspândi căldura credinței, acea înțelepciune a vieții, acea dragoste creștină și sfințenie a bisericii, în toate părțile sociale, lucrând acolo, ca binele, adevărul, moralitatea, sfințenia, să devină patrimoniul tuturor.

Toată lumea, care s'a abătut vre-odată cu gândul pe la acest focular de cultură și viață adevărată, a văzut, că zidurile vechi, cu sale înguste și indosite, nu mai sunt potrivite a fi lăcaș prielnic creării și adăpostirii aceluia duh luminat, care să înalțe, să însuflețească, să prefacă din oameni ce erau, în ucenici ai Domnului, pe viitorii apostoli devotați până la moarte ai neamului nostru, preoți și învățători! Cum în trupul bolnav tânguște spiritul, ori cât de șger, întocmai între ziduri vechi și mucegăite nu putea lua avânt o mai puternică viață spirituală, cu preocupări mai înalte. Înțelepciunea cărții și povăța de viață, răspândite de profesori și cărmuitorii bisericii, se izbeau de mizerii ce nu se puteau înlătura. Toate străduințele se sfârmau de neajunsurile unui local necorespunzător.

Toți înțelegeau răul, vedeau primejdia și ar fi vrut să ajute, să se urnească corabia, dar... A dat Dumnezeu de a sosit și aici la vreme cărmaciul, care a slobozit vântrelele. Sa zbatut corabia o vreme pe loc, dar a pornit apoi deodată, repede și sigur, și de acum în scurtă vreme vom avea, în condiții deplin mulțumitoare, și acest așezământ, pe care trebuie să-l socotim de o importanță cu mult mai mare, de cât ori care alt așezământ ce împodobește cerul mai mult înourat al vieții noastre bisericăști.

Toate instituțiile de cultură și binefacere sunt de importanță mare în viața unui neam obidit și sărac;

dar importanța unui seminar se înalță mult preste toate, căci aici ca nicăiri se făurește soarta unui popor. Aici se cresc slujitorii devotați ai credinței și culturii, preoți și învățători, pătrunși de rostul slujbei lor sfinte; aici își strâng hrana sufletească, cu care să sature mulțimea; de aici și prin aceste canale se scurge apa vie, menită a înoura și premeni sufletul mulțimei, până în cele mai ascunse colțuri ale comunelor noastre bisericăști. De aici, prin preoți și învățători, ca prin nici un alt factor, se revărsă belșugul tuturor binefacerilor culturale, dragostea creștină, bunătatea, mângăierea, puterea de îndreptare a tuturor rezelor ce ne apasă.

În viața nici unui neam izbânzi mari nu se câștigă fără lupte aprige. În lupta noastră pentru existență și bună prosperare e o izbândă mare aceea, spre care țintim prin noul seminar. Lupta ce s'a dat până acum a realizat un mare câștig, dar pentru a se face cucerirea deplină trebuie să între în foc și rezerva. Noi, mulțimea, suntem chemați acum să dăm strălucire biruinței, să investimântăm trupul rigid al clădirii, ce s'a înălțat până la coșeris. Arma în care ne vom îmbrăca e aceea a jertfei pe altarul noului seminar, la care ne chiamă glasul blând al înalt Pr. Sf. Sale Arhiep. și Mitrop. nostru Ioan Meșianu prin pastorală din 6 Noembrie a. c. La jertfa ce o aduce Marele preot suntem chemați să aducem și noi prinoasele noastre. „Nimenea să nu se arete înaintea Domnului deșert.” (Ejire 23/15).

Glasul de chemare ne sună în rândul întâi nouă, preoților, cari suntem datori odată mai mult să aducem prinosul nostru de recunoștință acestei Alma Mater. La rândul nostru să-l ducem acest glas până departe, unde numai ajunge lumina acestui seminar, prin care

noi am ajuns ceea ce suntem. Să nu ni se scărțeze nici acum avântul, gândul la jertfele ce le-am adus doară până acum, și le mai aducem zilnic pentru izbăvirea celor mulți. Avântul dovedit în jurul catedralei trebuie să-și păstreze proporția, în raport cu importanța mult mai mare a seminarului, pentru noi și pentru mulțimea credincioșilor, decât frumoasele ziduri ale bisericii mari. Jertfa noastră de acum să fie începutul unei mai strânse legături cu această instituție, cu care ar trebui să avem toată viața o comuniune vie. Să nu eșim înainte cu soarta noastră mașteră în raport cu alți slujbași de orice fel, căci doară noi nu putem luneca dela datoria de a fi lumina lumii și sarea pământului, nici atunci, când acest pământ și această lume nu ne primește ca pe sămânța cea bună, care și ea are nevoie de o îngrijire deosebită, ca să rodească. Domnul și stăpânul vieții noastre ne-a poruncit: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl cel din ceruri!”

Aceeaș pildă a faptei noastre să o sădăm apoi în sufletul flecării mirean, ca să nu rămână credincios, din agonisita căruia să nu se frângă o fărămătură la altarul noului seminar, căci el nu e numai al nostru, ci e al tuturor celor ce se fac părtași de binefacerile lui prin noi. Să nu se uite a se aminti credincioșilor, cărturari și țărani, că dacă slujba și ocupația le aduce hrana de toate zilele, seminarul prin preoții și învățătorii ce îi crește, le împarte hrana mântuitoare a sufletului.

Iși vor învinge de acum nedumerirea și acei ce doreau seminarul pe alt loc, decât acela unde se înalță. Se vor împăca în fața faptului împlinit, și vor concurge cu fapta și cu îndemnul, ca reușita să fie deplină, și pe urmă vor simți mângăierea și

FOIȘOARA.

Serate de ale meseriașilor noștri.

Joi, la 27 Noembrie n. 1913, tinându-se la Reuniunea meseriașilor sibiieni a 11-a sedință literară, prezidentul Tordășianu ne-a vorbit despre progresele îmbucurătoare, ce le face Reuniunea și cu ea cei grupați sub steagul ei. Referindu-se la ultima reprezentare teatrală a diletanților Reuniunii, care a mai umplut odată cu rămanși de ei noștri, și din toate clasele sociale, până și ultimul loc al spațiului teatru orașenesc, care de altfel pentru ai noștri s'a dovedit a fi puțin încăpător, stăruie asupra influenței binefacătoare, ce o au reprezentațiunile teatrale asupra mulțimei atât din punct de vedere educativ, cât și mai ales din cel național. Felicită Reuniunea, că a crescut diletanții, admirati de obște noastră iubitoare de progres și felicită pe inși diletanții ei din toate timpurile, că au contribuit la educarea populației române din Sibiu și jur pentru teatru, pe care acum îl cercetează, și din care trage și foloasele neapărate. După ce mai constată, că pe lângă câștigul moral, pe care Reuniunea îl trage dela toate întreprinderile sale, cărora de altfel nu le lipsește nici când temelul moral, ea are și însămnate câștiguri materiale, din cari poate susține și poate sări aci în ajutorul celor nenorociți, aci în ajutorul săracilor, și de un timp în coaci chiar și în ajutorul

membrilor, doritori de a-și înmulți cunoștințele în străinătate. — În legătură ne cetește frumoasa scrisoare a coristei și diletantei d-șoare Eugenia Roman, care făcând un curs de modistărie la unul din cele mai renumite saloane de modă din Viena, aduce sincere mulțumiri Reuniunii, care cu ajutorul ce i l-a dat, i-a făcut posibil să se perfecționeze în modistărie și în același timp promise, ca reîntorcându-se în Sibiu, va fi cu vechia alipire către Reuniunea binefacătoare și va conlucra în totdeauna la sjungerea scopurilor ei mărețe. Drept ilustrare a stăruințelor Reuniunii ce le pune pe lângă tinerii meseriași de a cerceta, în scopul înmulțirii cunoștințelor, străinătatea, cetește scrisoarea maturizantului, acum sodal lăcătuș Ioan Metea, actual frecventant a tehniceului din Mittweida (Saxonia), prin care își exprimă recunoștința față de Reuniunea, care în timpul de ucenic i-a fost bună îndrumătoare și ocrotitoare, mai departe scrisoarea tînărului Ilie Chișu, actual frecventant al academiei de pictură din Weimar, prin care mulțumind pentru ajutorul, ce i s'a dat anii trecuți la Viena, se roagă a nu fi dat nici acum uitării; mai ales că în scurtă vreme va absolva academia și va deveni folositor neamului. Ne cetește apoi scrisoarea plină de elogii, la adresa Reuniunii, a învățătorului penzonat Ilie Pop din Șomeșu mare, al cărui fiu Valeriu, fost ucenic de croitorie în Sibiu, urmând sfaturile date de conducătorii Reuniunii, acum petrece în Bruxela (Belgia) la una din cele mai acreditate croitorii, de unde

nu preste mult va căuta Londra și Parisul, ear cu timpul, înzestrat cu cunoștințele de lipsă, se va rentoarce aici în patrie spre a-și deschide o croitorie în unul din centrele, în care avem mai mare lipsă de meseriași români. De încheiere dl Tordășianu face apel la toți și la toate să lucreze sub deviza: „Binefacere, cultură și morală”, ce atarnă asupra podiului din Reuniune, podiu menit pentru cântări, declamațiuni și pentru conferențele ce se țin la ședințele literare.

Trecând după toate acestea la programul ședinței literare, ia cuvântul dl Sabin Opreanu, profesor la școala civilă de felițe a „Asociațiunii”, tratând despre „Începuturile progresului omenesc”. Dsa în partea primă a conferenței spune, ce e progresul și arată, că este progres. — Sub progres înțelegem totalitatea bunurilor sufletești și materiale, cari fac pe pământ din individ și din societăți oameni cât mai fericiți, cu alte cuvinte progresul, cultura și civilizația — este calea, ce duce la fericire”. Progresăm, înaintăm, zi de zi, pas de pas ne apropiem de fericire. — Încheie partea întâia arătând, că singur optimismul trebuie, să fie călăruza vieții. Și mai lămurit se vede, cât de neîntemeiată este tânguirea vecinici a unor, comparând viața noastră cu felul de a trăi al popoarelor primitive de ex: Indienii Americii, Australianii, descrie pe larg în partea a doua a conferenței. Vii și nestăruite aplauze au fost răspunsul distincției noastre conferențiar, care a fost urmărit cu vie atențiune în expunerile sale de tot interesante.

Între debutanții seratei s'au mai nămerat cu declamațiuni: sodalul tinichigiu Ion Botș, sodalul croitor Traian Popa, elevul seminarial Aurel Ștefan, Mihail și Mărioara Pomian, dsoara Elena Bănciu și cu deosebire d-soara Elena Bordea cu poezia „Din prg” de Vlahuș. Dsoara Sofia Șoima a cântat la citeră, dsoara Vița Miclea la clavier, dsoara Elena Ciocotea la citeră acompaniată fiind de cult. tip. Confariu cu violina. Frumos a cântat dl Nic. Ișan, și cu deosebire bună impresie a făcut dsoara Eugenia Popovici din Uleș (Angă Iia) care, ca conducătoare a unui cor de țărani în comuna Uleș, a ținut să ne delecteze cu câteva doine cu mult sentiment intonate. Dl Ilie Măgianu a trecut în revistă toate lucrurile mai de samă românești, ce s'au petrecut în luna Noembrie în Sibiu, între cari a stăruit asupra parastasului oficial întru vecinica odihoă a profesorului Aurel Bratu, cel care din scurta sa viață a închinat o bună părticică și cauzelor luminării meseriașilor români, între cari petrecea cu atâta drag.

La sfârșit după ce s'au sortat 20 broșurele flositoare între participanți, presidentul Tordășianu, mulțumind tuturor și în deosebi profesorului Opreanu pentru generosul concurs, invită la ședința a 12-a, ce se va ținea Joi în 25 Dec. n. c., la care între alții, dl Constantin Buga, funcț. la banca gen. de asigurare, va vorbi despre însemnătatea asigurărilor la poporul nostru.

„Dzeu vede”.

bucuria omului, care a slujit un lucru bun, mai ales, că prin zidirea de acum nimănu nu i se răpește nădejdea și nu i se respinge râvna, de a vedea odată înălțându-se un nou lăcaș pentru seminar, așa cum îl aveau clădit în sufețele lor.

Sunt anii răi și zilele grele; dar nu este piedecă, pe care râvna să nu o poată învinge. Puținul unt de lemn și fărina dintr'un ulcior Dumnezeu bunul ni-l va spori, căci *Luz vom sluji*, când fiecare, vînd în demn aliniei cu măsura puterilor sale, va jertfi pe altarul credinței noastre strămoșești și a cultului nostru seminar!

Impăcarea. Cetim în ziarele din capitală, că în consiliul de miniștri, ținut Sâmbătă în Budapesta, contele *Lisza István*, prim-ministrul țării, a făcut comunicare despre rezultatul pertractărilor avute cu fruntașii partidului național român în chestia împăcării.

Din parlamentul ungar. În ședințele din urmă dieta țării a votat mai multe legi mărunte, cari au fost trimise casei de sus spre cooptare. Sâmbătă apoi dieta a luat vacanță până la 12 Ianuarie n. anul viitor, când se va continua discuția asupra legii de presă. În 30 Decembrie n. c. încă va ținea dieta o ședință însă numai formală, pentru luarea în primire a comunicărilor venite dela casa de sus.

Din Austria. În cealaltă parte a monarhiei situația e critică și îngrijitoare, într-atât, că senatul imperial nu funcționează, din pricina obstrucției înscenată de Ruteni, și bugetul anului viitor nu poate fi votat. Va trebui se urmeze, ori retragerea guvernului, ori dizolvarea senatului și guvernarea pe baza §-ului 14 din constituție, — dacă până la finea anului nu se limpezește situația.

Alegerile croate. Alegerile pentru dieta croată s'au făcut în cursul săptămânii trecute. Ele au fost favorabile pentru guvern, căci partidele cari stau pe bezele tranșacției cu Maghiarii au câștigat 62 mandate, iar partidele din opoziție au numai 23 de mandate. Dieta croată e deci capabilă de muncă și stările normale constituționale sunt acum asigurate pentru Croația și Slavonia. Dieta croată se va deschide în 27 Decembrie n. c.

Delegațiunile. Joi în 18 Decembrie n. și-a terminat delegațiunea maghiară lucrările, rămânând, ca ultima ședință, de încheiere, să o țină la finea lunii acesteia. În ședința plenară de Joi s'a votat multămită și încredere dlui Berchtold. Notăm, că opoziționalii maghiari au atacat cu multă asprime politica externă a monarhiei, și au îndreptat atacuri și în contra României, iar contele Berchtold l'au adresat mai multe interpelări, de natură delicată. Astfel contele *Károlyi Mihály* l'a întrebat, dacă are de gând se înceapă o acțiune pentru împăcarea Evreilor din România, iar contele *Hadik János* l'a întrebat, dacă are cunoștință despre existența unei reuniuni, înființate în Paris, pentru opărarea noțiunilor asuprite, cu ascuțitul îndreptat în contra Ungariei?

Celui dintâi contele Berchtold i-a răspuns, că numai o pășire uniformă a tuturor puterilor mari europene ar putea avea succes în chestia Evreilor din România, dar spre a ajunge la acest rezultat, monarhia noastră nu e aplicată să iee inițiativa. Contelui *Hadik* i-a răspuns, că are cunoștință despre reuniunea numită, dar ea are de scop apărarea intereselor tuturor naționalităților din Europa, nu numai ale celor din Ungaria.

A fost atacat apoi în delegațiunea maghiară și guvernul ungar, pentru încercările de a lega pace cu România. A răspuns contele *Lisza* cu multă bărbăție, arătând, că înțelegerea cu România e necesară, și că încercările de a se lega pace cu ei se fac din propria inițiativă a guvernului, nu în urma vreunei presiuni de sus, ori din afară.

Delegațiunea austriacă încă nu și-a terminat lucrările. În curând după anul nou delegațiunile se vor întruni de nou, pentru a vota bugetul anului viitor, 1914/1915, căci acum a fost votat bugetul comun numai pe jumătate de an, până la finea lunii Iunie 1914.

Noua lege electorală.

(Urmare.)

6. Remedii de drept în contra listelor provisorii.

§ 59. În contra listelor provisorii fiecare poate da recurs cu privire la persoana sa proprie.

Afară de aceasta, celce e trecut în listele provisorii, e îndreptățit, în cercul de alegere în care e trecut ca alegător, să a face prin apel orice primire, ori ștergere făcută în liste.

Recursurile pot fi înaintate în scris din 16 Maiu până inclusive 30 Maiu.

Recurentul e dator să motiveze recursul și respective să alătore documentele doveditoare, cari pot fi procurate de singuratici, iar cu privire la dovezile cari nu pot fi procurate de singuratici, e dator se facă indicarea astfel, ca ele se poată fi aflate.

Datele referitoare la dare, antistia comunală e datoare să le pună imediat la dispoziția celui ce vrea se înainteze recurs. Dacă recursul se refere la ștergerea din listă a unei persoane trecute în listă pe baza dării, a cărei dare însă, în comuna în care a fost luată în listă, nu atinge suma cerută pentru îndreptățirea de a alege, — comitetul central, dacă află de motivat poate provoca persoana care e de șters, să arete, dacă nu cumva e împovorată cu darea trebuincioasă în altă comună, ori în alte comune.

Recursul poate fi întemeiat și pe astfel de schimbări, cari s'au ivit dela conscriere încoace. În recurs se pot înșira și dovezile noi. Fiecare recurs se poate referi numai la câte o persoană.

§ 60. Recursul se adresează comitetului central și se înaintează, în orașe, la primarul, în Budapesta la antistia cercuală, în comune mari la antistia comunală și în comune mici la notariul cercual.

Recurentul, dacă dorește, are se primească revers despre înaintarea recursului.

Recursurile au se fie espuse spre privire publică, dela înaintarea lor până inclusive 14 Iunie, în orele și în locul stabilit în §-ul 58, în fiecare zi, și pot fi copiate, conform dispozițiilor aceluiaș paragraf.

§ 61. Asupra recursurilor pot se face observări în scris toți aceia, cari conform §-ului 59 au dreptul de a înainta recurs, din 16 Maiu până inclusive 14 Iunie. Observările, corespunzător §-ului 60 alineatul prim, se înaintează separat pentru fiecare recurs.

§ 62. Recursurile și observările sunt a se înregistra, în ordinea prezentării lor, în registru anume spre scopul acesta deschis, și după expirarea termenului (§-ul 61) au se fie trimise fără amânare comitetului central, cu registrul de improtocolare, cu lista provisorie și cu conspectul celor șterși împreună.

Dacă nu s'a înaintat nici un recurs în termenul legal, despre aceasta se face raport comitetului central.

§ 63. Asupra recursurilor și a observărilor comitetul central e dator să se pronunțe până la 31 Iulie. Hotărârea are se fie motivată și împreună cu motivele vine trecută în procesul verbal.

Recursul sau observarea, care nu corespunde dispozițiilor din §-ul 59, respective 61, comitetul central o respinge fără pertractare meritorială.

În convocarea referitoare la prima ședință a comitetului central este a se comunica ordinea, în care comitetul central va examina recursurile înaintate în contra listelor, din singuraticele cercuri electorale, cercuri de votare și din comunele aparținătoare lor, cum și observările făcute asupra acelorora.

Hotărârea prin care se stabilește ordinea, are se fie afișată în ziua premergătoare ședinței la casa municipală (orașenească).

§ 64. Hotărârile comitetului central, referitoare la recursuri și observări, înțelegându-se aci și hotărârile de respingere aduse pe temeiul §-ului 63 alineatul 2, se expun spre privire publică zilnic dela 1 August până inclusive 15 August, în centrul comitetului central, la casa municipiului (orașului cu magistrat regulat), în orele stabilite în §-ul 58. Hotărârea de respingere este a se înmâna aceluia, care a înaintat recurs cu privire la persoana sa proprie. Afară de aceasta hotărârea, care dispune ștergerea celui trecut în listele provisorii, este a se înmâna aceluia, la al cărui drept electoral se refere hotărârea.

§ 65. În contra hotărârii comitetului central, referitoare la recursuri și la observări, se poate da plânsoare la judecătoria administrativă (§-ul 36). Dreptul de a se plânge compete aceluia, asupra recursului ori observării căruia a adus comitetul central hotărârea, mai departe ace-

luia, asupra dreptului căruia de alegere se refere hotărârea. Acela, căruia a fost înmânată hotărârea, conform §-ului 64, poate în 15 zile dela înmânare, iar ceilalți pot cel mult în 15 zile socotite din 5 August să-și înainteze plânsorile în scris, la presidentul comitetului central. În plânsoare pot fi înșirate dovezile noi, cuprinse în documente, dar pe schimbări întâmplătoare ulterioare plânsoarea nu poate fi întemeiată.

Comitetul central poate să-și facă observările cu privire la plângeri și la dovezile, și toate plânsorile deodată, cu actele referitoare la ele și cu observările sale, le înaintează până la 1 Septembrie judecătorei administrative.

Acela, căruia a fost înmânată hotărârea amintită în §-ul 64 astfel, că pentru el termenul pentru înaintarea plânsorii expiră după 31 August, poate înainta plânsoarea în 15 zile socotite dela înmânare, cel mult însă până în 15 Octomvrie. O astfel de plânsoare comitetul central o înaintează fără amânare judecătorei administrative.

§ 66. Comitetul central șterge din listele provisorii din oficiu, până în 15 Octomvrie, pe celce și-a pierdut cetățenia de stat ungară, sau pe acela, cu privire la care s'a ivit vreunul din motivele de excepționare sau de escludere, înșirate în §§-ii 13 și 14; încolo însă, în listele provisorii, dela espunerea lor spre privire publică (§-ul 58) din oficiu nu poate face modificări.

Comitetul central înmânează numai decăt hotărârea sa aceluia, pe care l'a sters din liste din oficiu, în înțelesul alineatului premergător. În contra hotărârii se poate da plânsoare la judecătoria administrativă, în 15 zile dela înmânare, cel mult însă până la 15 Noemvrie. Comitetul central înaintează plânsoarea fără amânare la judecătoria administrativă.

§ 67. Asupra plânsorilor date în contra hotărârii comitetului central judecătoria administrativă decide în senate compuse din câte trei membri, luați din secția administrativă generală. Dintre membrii senatului cel puțin unul trebuie să aibă calificaj de jude. Dacă cere trebuința, se pot forma mai multe senate.

Resolvarea chestiilor se face pe baza espunerii publice, de regulă pe temeiul actelor, fără ascultarea părților. Dacă însă judecătoria află de necesar, în scopul limpezirii chestiei, poate ordona și ținerea pertractării verbale nemijlocite.

Judecătoria administrativă, în cas de necesitate, poate ordona și întregirea actelor și descoperirea mai temeinică a stării lucrului.

În celelalte modalitatea rezolvării acestor chestii o stabilește regulamentul de afaceri ce l va compune ministeriul.

Judecătoria administrativă e datoare să rezolve în merit până la 1 Decembrie plânsorile și să retrimită actele comitetului central.

7. Listele definitive.

§ 68. Dacă în contra hotărârii comitetului central, referitoare la recursuri și observări, în înțelesul §-ului 65 nu a înaintat nime plânsoare, și comitetul central în înțelesul §-ului 66, până la expirarea termenului permis nu a făcut ștergeri (în liste), ori le-a făcut, dar în contra ștergerii nime nu a înaintat plânsoare, ori dacă judecătoria administrativă a rezolvat în merit toate plânsorile referitoare la listele respective: listele devin definitive.

Comitetul central compune listele definitive, conform §-ului 56 alineatul prim, în ordine alfabetică, cu număr curent la fiecare alegător, în atâtea exemplare, de câte este trebuință, după cele cuprinse în §-ul 69.

Listele definitive, toate exemplarele lor autentice, le subscrie presidentul și notarul, purtând responsabilitate personală pentru compunerea lor autentică și îngrijită.

§ 69. Un exemplar al listelor definitive se trimite ministrului de interne, două exemplare se depun în arhivele municipiului, respective ale orașului cu magistrat regulat, iar părțile corespunzătoare ale câte unui exemplar se trimite orașelor și comunelor interesate, în Budapesta respectivelor antistii cercuale.

La notarul regesc din centrul cercului electoral, iar dacă sunt mai mulți, la fiecare din ei, se depune câte un exemplar.

Notarul public ia în păstrare oficioasă, fără taxă, exemplarul dat lui spre păstrare, și după un an dela încetarea valabilității poate să-l nimicească. Listele valabile pentru anul 1913 nu e permis să fie nimicite.

§ 70. Comitetul central e dator să trimită listele definitive până la 31 Decembrie al fiecărui an, la locurile stabilite în §-ul 69.

§ 71. Listele definitive sunt va'abile pentru anul, care urmează nemijlocit anului în care s'a făcut rectificarea.

La aceeași alegere de deputat, înțelegându-se aci și alegerea supletorie, sub durată întregei alegeri sunt a se folosi aceleași liste, pe baza cărora s'a început alegerea, chiar și dacă anul pentru care ele au fost valabile în interval a expirat.

§ 72. Dacă se face schimbare în cercurile de votare, (§-ul 23) comitetul central ia dispozițiuni, ca alegătorii, cari în urma noiei împărțiri își vor exercia dreptul de alegere în alt cerc de votare, se fie trecuți în părțile de liste ale cercurilor de votare din urmă, deodată cu înțerea în vigoare a schimbărilor.

§ 73. Extrasele din liste, certificatele și alte documente, sunt scutite de timbru, și întrucât legea nu dispune altcum, sunt scutite și de taxe. Rugăriile referitoare la liste sunt scutite de timbru.

§ 74. Exemplarele trimise orașelor și comunelor interesate din listele definitive le poate lua oricine în primire, le poate copia singur, ori prin alții, spre care scop în orașe primarul, în Budapesta antistia cercuală și în comune antistia comunală la cerere e datoare să-i deie posibilitatea necesară.

De pe exemplarele păstrate la municipii (orașe cu magistrat regulat) ale listelor definitive, în arhive, fiecare poate căpăta copii complete, ori parțiale, dacă plătește înainte taxa copierii. Rugarea este a se da în scris la presidentul comitetului central. Copia este a se extrăta pe lângă revers, în opt zile dela înregistrarea rugării.

De pe exemplariul păstrat la ministeriul de interne al listelor încă se pot da copii, pe lângă plățirea înainte a taxei de copiere.

Taxele de copiere pentru copiile făcute de pe exemplarele păstrate la ministeriul de interne și în arhivele municipiilor (orașe cu magistrat regulat), le stabilește ministeriul de interne.

Notariul public regesc e dator se deie oricui de pe exemplarul încredințat îngrijirii sale al listelor copie autentică, completă ori parțială, mai departe se deie adevăriniță, dacă numele cuiiva e trecut în liste sau nu e trecut. Notariul public regesc își va primi pentru copii și adevărinițe taxele reglementare.

§ 75. Dacă presidentul comitetului central deneagă extradarea copie, ori o trăgânează, partea se poate adresa presidentului judecătorei administrative.

Presidentul judecătorei administrative provoacă pe presidentul comitetului central, ca în termen fix se deie copia, ori se comunice motivele denegării sau întâzierii.

Funcționariul, care în termenul fix nu estradă copia și nici deneagarea ori trăgânearea nu o justifică în mod corespunzător, poate fi pedepsit din partea presidentului judecătorei administrative cu amendă până la 2000 coroane, care se poate repeta de atâtea ori, de câteori se arată nesupunerea.

Afară de amendă mai are loc și tragerea la răspundere pe cale disciplinară.

(Va urma.)

Din România.

Votarea anexiunii noului teritor. În camera română a fost ratificat tratatul de pace dela București și a fost votată legea despre anexiunea noului teritor, primit dela Bulgari. Votarea s'a făcut cu unanimitate, deci și cu aprobarea deputaților din opoziție, în numele cărora domnul *Vintilă Brătianu* a făcut următoarele declarațiuni: „În numele opoziției național-liberale declar, că suntem fericiți să putem vota anexiunea noului teritoriu, care consacra mărirea regatului și constituie răsplata avântului minunat al națiunii și oștirii“. Întregă camera a aplaudat cu căldură aceste patriotice declarațiuni. Tot cu unanimitate a fost votată apoi legea anexiunii și în senat, unde dl. *I. C. Brătianu*, șeful liberalilor, a făcut declarație analogă celei de sus.

Discuția asupra adresei. În senatul român a fost frumoasă discuția asupra proiectului de adresă, care formează răspunsul la mesajul de tron. A vorbit două zile domnul lonel *I. C. Brătianu*, șeful partidului liberal, și a criticat politica externă a guvernului, care nu a făcut la timp aceea ce a făcut, ci cu întâzriere. Nu a luat trenul prim, ci a așteptat după al doilea, care putea să nu mai sosască. Mobilizarea armatei române trebuia făcută imediat după izbucnirea răboiului prim balcanic. Dacă cu toate greșelile guvernului, România a avut totuși succes mare, acesta este a se atribui, întâi, încercării dintre armatele aliate și al doilea, *constinței de neam a poporului român*. La factorul prim nu se mai poate conta, dar al doilea trebuie desvoltat. Concluzia? Guvernul să se retragă. A răspuns imediat domnul *Titu Maiorescu*, prim-ministrul român, că guvernul nu putea face altă politică decât aceea pe care a făcut-o și care a dat ca rezultat

pacea dela București. In Cartea verde pe care a criticat-o dl Bratianu, nu se cuprind toate documentele. Mai sunt la ministeriul de externe destule, cari dau deslușiri asupra multor lucruri. In Cartea verde nu s'a publicat materialul înainte de a fi fost întrebat ministrii streini, și multe pasaje au fost șterse de cătră reprezentanții țărilor streine, fiindcă nu le convenea să fie publicate. Dar vorba e, că adus'a Cartea verde pacea și tratatul dela București? Domnul Maiorescu a fost viu aplaudat pentru frumosul seu discurs. După ce a vorbit și dl Tache Ionescu, ministrul de interne, proiectul de adresă a fost votat.

Revistă externă.

Domnitorul Albaniei Cum se știe, puterile mari europene au căzut de acord, ca domnitor al noului stat albanez să fie principele de Wied, nepot al Maiestății Sale, Reginei Elisabeta a României. Se scrie acum din Berlin, că fruntașul albanez Filip Doca a sosit acolo, și a avut o lungă convorbire cu principele de Wied asupra primirii delegațiunii albaneze, care va merge în curând la Berlin pentru a oferi principelui în mod formal tronul Albaniei.

Tripla înțelegere și Turcia. Germania a trimis la Constantinopol o misiune militară, a cărei comandant, generalul Liman de Sanders, a fost numit din partea Sultanului comandant al corpului prim de armată turcesc. Puterile din tripla înțelegere, Anglia, Franța și Rusia, au văzut în faptul acesta o prea mare extindere a influenței Germaniei asupra Turciei, și au cerut explicații prin reprezentanții lor dela Constantinopol. Li s'a spus acestora, că misiunea germană nu are nici o importanță politică, ci urmărește scopuri curat militare. Deci regenerarea armatei turcești. Se scrie acum, că puterile din tripla înțelegere nu sunt multumite de acest răspuns. Deci iarăși nori negri în Orient!

Conferențele învățătoarești.

Convocare.

Convoc conferența învățătoarească tractuală din protopresbiteratul Sighișoarei pe Joi 23 Ianuarie 1914 vechiu 9 ore a m. în școala din Sighișoara.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea conferenței.
 2. Constatarea celor prezenți.
 3. Constituirea conferenței pro 1913/14.
 4. Tema practică din Istoria patriei: „Impărțirea Ungariei după lupta dela Mohaci”, de Ioan Huiu, învăț. în Criș. Critici oficioși: Nicolau Dragomir învăț. în Saschiz și Petru Postoi învăț. în Sard.
 5. Tema teoretică: „Insemnătatea jocurilor în școala primară” de învăț. Ioan Oltan din Beza. Critici oficioși: învăț. Ioan Vigheciu din Trapold și George Baboș învăț. în Feleag.
 6. Propuneri.
 7. Încheierea conferenței.
- Sighișoara, 26 Noemvrie 1913.
Dimitrie Moldovan
protopop.

Dela comitat.

Adunare generală extraordinară.

Marti s'a ținut în Sibiiu adunare generală extraordinară comitatensă, sub presidenția domnului comite suprem și comes săsesc Walbaum. La ordinea zilei erau puse alegerile pentru d feritele comisii. Dintre membrii români ai congregației au fost aleși în comisii următorii:

In comitetul central domnii: Dr. Ioan Frumă, Nicolae Hențiu, Dr. Lucian Borcea și Stefan Stroia.

In comisiunea administrativă, după ce domnul Parteni Cosma nu a mai primit se fie reales, domnul Nicolae Ivan, asesor consistorial.

In comitetul permanent domnii: Dr. Lucian Borcea, Ioan A. de Preda, Nicolae Ivan și Dr. Vasile Preda.

In comisiunea pentru calea ferată comitatensă domnul I. A. de Preda.

Vicenotariul comitatens Alexandru Simonescu a fost înaintat în clasa a noua de salar.

Discuție s'a născut în congregație numai la bugetul orașului Sibiiu, pe anul 1914, protestat din partea Românilor, din motivul, că dotația dela oraș pe seama școalelor românești n'a fost urcată. Punctul de vedere al Românilor l'au reprezentat în congregație domnii: I. A. de Preda și Nicolae Ivan, cari au arătat și dovedit, că dotația

care se dă din partea orașului Sibiiu școalelor românești de pe teritoriul acestui oraș, e prea mică în raport cu dotația dată altor școale. Au cerut deci urcarea dotației și numai în cazul acesta bugetul orașului Sibiiu se fie votat. Din partea Sașilor au vorbit: primarul Dör și secretari universității sâsești Dr. I. Orendi, afirmând, că dotația dată școalelor românești stă în proporție cu dotația dată altor școale. Au cerut deci votarea bugetului, și separarea de cătră buget a chestiei dotației pe seama școalelor, care formează obiect de sine stătător. Majoritatea a votat bugetul.

Românii nu l-au votat.

Celelalte obiecte au fost rezolvate repede, fără discuție.

NOUTĂȚI.

Moștenitorul de tron a împlinit 50 de ani. Joi în 18 Decembrie s'au împlinit 50 de ani dela nașterea arhiducelui Francisc Ferdinand. Ziua aceasta s'a serbat la castelul din Konopist în cerc restrâns familiar, unde s'au trimis cu acest prilej numeroase telegrame și adrese de felicitare. Arhiducele Francisc Ferdinand a devenit moștenitor de tron în 30 Ianuarie 1889 prin moartea neașteptată a prințului de coroană Rudolf. General de cavalerie și admiral, proprietar al mai multor regimente etc., arhiducele moștenitor Francisc Ferdinand astăzi înlocuiește pe Maiestatea Sa și în comanda supremă a armatei, precum și cu ocazia diferitelor acte importante de stat. Din 1 Iulie 1900 este căsătorit cu contesa Sofia Chotek, cu care a încheiat o căsătorie morganatică, astfel că urmașii săi nu pot ocupa tronul habsburgic. Deși moștenitorul de tron ține mult la biserica sa romano-catolică și nu lipsește nici într-o Duminecă dela liturgie, arată o deosebită toleranță pentru toți cei de altă confesiune.

Conferențele „Asociațiunii”. Vineri a ținut conferență în sala festivă a „Asociațiunii”, dl Dr. O. Ghibu, care a vorbit despre decedatul Spiru C. Haret, iar ieri Duminecă, a vorbit domnul Dr. Ioan Lupăș, protopresbiterul Seliștei, despre „Eölvös și Șaguna”. Duminecă va fi o serată muzicală-declamatorică de binefacere.

Crăciunul soldaților. Ministrul nostru de război a dispus ca soldații să primească de crăciun un concediu mai lung decât în alți ani. Concediul de crăciun în anul curent durează din 20 Decembrie 1913 până în 2 Ianuarie 1914, va să zică 12 zile.

† **Alexandru Crăciunescu.** Unul dintre preoții de frunte ai diec zei Aradului Alexandru Crăciunescu, a decedat Vineri, după un morb seurt în Sat-Chinez, în etate de 64 ani. A fost înmormântat ieri, Duminecă, cu onorurile cuvenite. Odihnească în pace!

Serată muzicală declamatorică de binefacere, în Sibiiu. Duminecă în 28 Decembrie a. e. st. n. la 5 ore p. m. se va ținea în sala festivă dela Muzeul Asociațiunii o serată muzicală-declamatorică. Venitul e destinat pentru procurarea de daruri de crăciun pe seama copiilor săraci dela școlile primare din loc. Prețul de intrare: locul I. 1 cor., loc. II. 40 fil., loc de stat 20 fil. Suprasolviri se primesc și se vor chita pe cale z'aristică. Invitări speciale nu se fac. **Programul:** 1. Porumbescu: Tatăl nostru, cor bărb. 2. Două piese pentru solo de pian a) I. Raff: Fabbiau (op 75 Nr. 2) b) J. Mureșianu: Cimpoiul. 3. Rubinstein: Sonata G-dur, solo de violină cu accomp. de pian. 4. Declamațiuni. 5. Trei cântece pentru o voce de sopran cu accomp. de pian. a) Berg: Păstorul, cântec svedez. b) Gh. Dima: Sub fereastra mândrei mele. c) T. Brediceanu: Năcăjți ca mine nu i. 6. Două cvartete pt. instrumente de coarde: a) Bach: Deșteptarea primăverii b) A. I. Adam: De-aș fi rege. 7. C. Chovan: Jocuri românești (pe motive populare), piesă de pian pentru 4 mâni. 8. Colinde, coruri bărbătești.

Caz de moarte. Din Roma se anunță încetarea din viață a cardinalului Rampolla, mort în etate de 70 de ani. Cardinalul Mariano Rampolla, cunoscut și ca diplomat cu mare influență, a fost una din personalitățile cele mai cu autoritate în colegiul celor 70 de mari prelați ai bisericii apusene.

Averile lui Ioan Orth. Fostul arhiduce, care luase numele de Ioan Orth, fiind declarat mort, a lăsat după sine mai multe bunuri imobile. Averile acestea s'au pus acum în vânzare. Două vile de lângă Gmunden le-a cumpărat americanul Dr. Strandborough cu 335 mii de coroane; castelurile Landschloss și Seeschloss au trecut în proprietatea unei mănăstiri din Austria pentru suma de 420 mii de coroane.

Mona Lisa la Paris. Gioconda cu zimbetul misterios, tabloul zugrăvit de Leonardo da Vinci (1452—1519), părăsește pământul italian pentru a se întoarce în a doua sa patrie, în galeria de tablouri a Luvrului. Panza a fost dusă Vineri din Firenze la Roma, unde o aștepta ministrul de culte al Franței. Astăzi, Luni, tabloul va fi transportat, însoțit de doi curieri dela ambasadă și de doi jandarmi, la Paris. Se pare tot mai adevărată părerea, că Vincenzo Perugia a furat pe Gioconda cu ajutorul unor complici.

Promoție. Ni se scrie, că domnul Valeriu Roșca a fost promovat Sâmbătă, în 20 Decembrie p. e. doctor în drepturi, la universitatea din Cluj.

Se ieftinește trenul. Nu la noi, ci în Sârbia, unde guvernul se ocupă serios cu reducerea taxelor de tren, atât pentru persoane, cât și pentru mărfuri, și anume în scopul promovării comunicațiunii.

Pod peste Dunăre. Delegațiunea română a căzut de acord cu delegațiunea sârbă asupra locului, pe care se va clădi peste Dunăre podul ce va lega România cu Sârbia. Oamenii de specialitate au fost încredințați cu facerea planurilor.

Alegere de preot. Ni se scrie, că în 1/14 Decembrie c. s'a făcut alegere de preot în comuna Cinciș (tractul Hunedoarei) sub conducerea domnului Avram P. Păcurariu, protopresbiter tractual. Toate voturile date, 107, le-a a întrunit candidatul Leontin Ungur, preot în Zlaști.

Earăși Panamă. În Newyork s'a descoperit un nou scandal privitor la canalul de Panamă. Și anume întreprinzătorii, încredințați cu îngrijirea nutremântului pentru muncitorii dela canalul Panamă, au făcut angajamente în Europa în valoare de peste cinci milioane de mărci, ear o mare parte din banii aceștia i-au defraudat.

Dela Petersburg la Paris în sbor. Aviatorul rus Vasiliev va sbura în earna aceasta din capitala Rusiei peste Berlin și Hanovera la Paris, pentru a răspunde vizitei lui Brindejinc, care sburase dela Paris la Petersburg.

Lipsesc banii Z'arele clujene scriu, că la casa centrală din Dej a căilor ferate de pe valea Someșului s'a găsit, cu prilejul revizurii, o mare lipsă de bani. Se zice, că ar lipsi peste o sută de mii coroane. S'a constatat până acum, că întreprinderea, aceasta a unei societăți pe acțiuni, a fost administrată foarte superficial.

În amintirea iubiților răposați. Doamna Minerva Dr. Brote n. Draghiș, cu prilejul noului aniversar al morții soțului său Dr. Aurel Brote, fost director al băncii „Transilvania”, dăruiește întru vecinica odihnă a răposatului cor. 5 la „Fondul Dr. D. P. Barcianu pentru ajutorarea căfelor (sodalilor) fără de lucru”; doamna Maria Penciu n. Popea cu prilejul sărbătorii marelui mucenic Nicolae, dăruiește întru vecinica odihnă a soțului său Nicolae Penciu și a fratelui său episcopul Nicolae Popea, cor. 10 la „Fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meseriași”, ear rudeniile răposatilor Dr. Aurel Brote și Eugen Brote, dăruiesc la „Fondul Andrei bar. de Șaguna pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor”, și anume doamnelor Ana Dr. Marienescu și Iustina Dr. Sândeau și dl ing'ner Eugen Marienescu, câte 5 cor., doamna Sabina Brote și dl Liviu Brote, câte 3 cor. și în fine doamna Terezia Pipoș, în amintirea iubiților săi părinți, 5 cor. — Pentru prinos, dorind răposatilor odihnă vecinică, aduce calde mulțumiri, în numele Reuniunii sodalilor români din Sibiiu: Vic. Tordășianu, prezident.

La Reuniunea meseriașilor români sibieni au fost primiți următorii membri noi ordinari: Ioan Gheaja (orig'nar din Criș, fiu de preot, cu 3 clase gimnaziale) sodal măsar; Alexandru Cristea, (originar din Borgo-Brund, fiu de pantofar) Petru Florea (orig. din Făgăraș, fiu de econom), Jacob Mecrea (originar din Gurartului, fiu de ziler), Ion Istrate (orig. din Porcești, fiu de econom), sodali pantofari; Demetriu Martin (orig. din Sălște, fiu de econom), Ion Carabulea (orig. din Sibiiu, fiu de pantofar, cu 1 cl. civilă), sodali lăcătuși; Ion Botaș (orig. din Poșga de sus, fiu de econom, cu 1 cl. gimn.), sodal tinichigu; Ioachim Păcurariu (orig. din Măcești, fiu de econom), sodal blănar; Iustin Istrate (orig. din Șmig, fiu de econom, cu 1 cl. gimn.), sodal mașinist tipograf și Demetriu Condrea (orig. din Soimuş-Stupini, fiu de econ.) sodal faur. Numărul membrilor ordinari înscrși în protocolul fundamental al Reuniunii a ajuns la 1162. Intre membrii ajutoratori au binevoit a se înscrie Dr. Ion Voina, secretarul băncii de asigurare, și Teodor Doboș, comerciant.

Feriți vă de excroc. Excrocul despre care s'a mai scris în ziarul nostru, s'a prezentat în zilele trecute și la părintele Patriciu Pinte din Cața, recomandându-se ca fiul unui bun cunoscut și prietîn al părintelui Pinfea. A fost bine primit și bine ospătat. Până a oficiat preotul Pinte, în zua următoare, serviciul divin în biserică, oaspele seu a dispărut din locuință și cu el deodată au dispărut din casa preotului Pinte și următoarele obiecte de preț: Un orologiu de aur, cu lanț gros, împletit, tot de aur, și alte obiecte de aur, precum și lucruri, a căror dispariție încă n'a putut fi stabilită exact. Paguba e considerabilă. Părintele Pinte a avizat jandarmeria. Respectivul excroc e cam de 26—28 de ani, are mustețe subțiri negre și doi dinți din coroana de sus îi sunt vineții.

Cărți și reviste.

Anemia sau lipsa de sânge, o consultație medicală, de Dr. B. Bașota. Cluj, tipografia „Carmen”, 1913. Preiul 30 fileri. Este o expunere interesantă, în formă de dialog, despre anemie. Lectură potrivită pentru multe dame.

Biserica Ortodoxă Română nr. 7 din 1913 cuprinde: O scrisoare a patriarhului de Constantinopol cătră mitropolitul primat al României. Mai multe adrese și ordine. Raportul comisii sf. sinod pentru revizuirea și retipărirea sf. scripturi, privitor la Mica Biblie. Cu noi este Dumnezeu, de B. Mangăru. Slobja bisericească pentru ostașii morți. Trei catiheti mari ai bisericii vechi. Ocuparea oficiilor bisericești. Seminarul din Râmnicul Vâlcei. Donațiuni. — Abonamentul: 12 lei pe an. Adresa: București, strada Principalele unite 60.

Apel *)

cătră domnii învățători, fără deosebire de religie și naționalitate, pensionați înainte de anul 1907.

Rog pe toți acei Domni colegi pensionați înainte de anul 1907, cu posibilă urgență să binevoiască a adera la înaintarea unui nou memorand.

Adresa de aderență și plenipotența pentru a i-se subscrice numele e a se face pe o corespondență și a se trimite subscrisului.

Timișoara, la 16 Decembrie 1913.

Cu stimă colegială:

Emeric Adreescu

inv. penz.

(Temesvár-Gyárfváros, Muzslay 23.)

Poșta administrației.

„Petruț”. Dela Nr. 90—135 până la sfârșitul anului costă cor. 4-50. Trimiteti banii înainte.

Teatru.

(x) Alaltieri, în 20 Decembrie n. s'a jucat opereta *Primașul țigan*, cu muzică de Emeric Kalman. Reprezentată în Viena și Budapesta, unde a obținut o mare izbândă, ariile sale au ajuns pretutindeni la modă.

Libretul operetei înfățișează viața lăutarului, vestit pe vremuri, Răzecz Paul din capitală. Acest muzicant, înaintat în etate, iubește cu ardoare cântecele vechi din popor — cam în felul lui Barbu Lăutarul al nostru, — și desconsideră pe d'al de Bach, Haendel și Beethoven. Un conte francez invită la o festivitate în Paris pe lăutarul Răzecz. Acolo însă bătrânul muzicant vede cu jale, că lumea nu-l mai poate înțelege, și că fiul său, care studiasse la academia de muzică, îi întuneacă cu desăvârșire gloria dobândită odinioară. Firește, acțiunea aceasta, desfășurată în 3 acte, este împodobită cu multe scene erotice, în conformitate cu trebuințele unei operete care se respectă.

Din personalul teatrului nostru s'au deosebit earăș damle Bauer și Holub, domnii: Asper în rolul prim, Karsten, Paziska și Herbert, atât prin cântări, cât și prin dansurile executate cu rară abilitate. Opereta se repetă mâine, Marti.

În farsă de aseară Duminecă, *So'n Windhund*, jucată întâia oară în stagiunea din earna trecută, auditorul a aplaudat șgomotos pe artistul comic Paziska, care și atunci era favoritul publicului sibian, cum este și acum; buni au fost și dnii Wonger, Olden, Steidtner ș. e.

Astăzi, Luni, se dă *Secretul*, de Bernstein, a doua oară.

*) Ziarele române sunt rugate să binevoiască a reproduce acest apel.

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Almasul sec cu filia Cozla, devenită vacantă prin moartea parohului Ioan Cîntea, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B pentru congrua.

Rugărilor de concurs, înzestrate cu documentele recerute să se înainteze subscribului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar concurenții cu prealabila încuviințare a subscribului să se prezinte în comună spre a cânta, predica și eventual a celebra.

Deva, la 22 Noembrie 1913.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al trectului Deva în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopop.

Să-ți însemni, că

1. Emulziunea Scott este unica, făcută după experiențele îndelungate ale lui Scott și după un trecut de 40 ani, privește cu mândrie înapoi ca și înainte.
2. Emulziunea Scott este din substanțele cele mai fine și de primul rang, stofe naturale, de aceea este de o bunătate fără păreche și de un efect uimitor.
3. Emulziunea Scott este un mijloc de întărire, gustos, ușor de consumat și deschizător de apetit, atât pentru mari, cât și pentru mici.
4. Emulziunea Scott multămită rețetei sale minunate, se păstrează neschimbată, și are același efect atât iarna, cât și vara.

De aceea numai Emulziunea Scott și nu alta. k) (275) 23 -
Prețul unei sticle originale este 2 cor. 50 fil. Trimiteți în marce postale 50 fil. la Scott et Bowne Viena VII. cu provocare la acest ziar și veți primi printr-o apotecă o sticlă de probă.

Cine dorește un Orologiu gratuit?

Ca să facem cunoscut peste tot locul eminențele noastre oroloage de buzunar, distribuim după un mod oareșii care 5000 bucăți gratuit. (339) 4-6

Trimiteți precis adresa D-Voastră pe o cartă poștală la fabrica de oroloage:

Jak. König

Wien, III/2, Postamt 45, Fach 398.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană în Sibiu:**

Masa ieftină

Gătirea mâncărilor de dulce și de post.

Rețete de bucate simple și bune

de
Zotti Hodos.

Prețul cor. 1.20 + 10 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană, Sibiu:**

Regulament

pentru

Procedura judecătorească

în cauzele disciplinare

în **Mitropolia gr.-or. rom. din Ungaria și Transilvania.**

Prețul 20 bani, porto 5 bani.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

»Hai să dăm mână cu mână
Cei cu inima română».

Anunț de deschidere.

Am onoare a aduce la cunoștința On. public românească și în special a On. Preoțimi și Invățătorimi că me-a reușit să cumpăr casele cu

vestita prăvălie „la Gligor“

din Sibiu, Piața mică,

și pe care mi-am asortat-o cu toți articlii de Manufactură atât pentru dame și domni, cât și pentru țărani și țărance.

Din cauza procesului ce l-am avut cu orașul stând prăvălia mai multe luni închisă, rog pe On. Preoți din jurul Sibiului, să binevoiască a recomanda prăvălia mea credincioșilor din comunele D-lor.

Cu deosebită stimă:

Teodor Doboiu.

(343) 3-10

Vrei să câștigi

UN MILION?.....

Atunci nu întârzi a participa la tragerea din

27 DECEMBRIE

a lozurilor cu premie convertite dela Banca Hipotecară Ungară, cu care ocaziune iasă la sorți cel mai mare câștig din lume

de 1.000,000 cor.

Vindem de prezent un loz cu premie convertit dela Banca Hipotecară Ungară cu **6 trageri** la an

pe 36 rate lunare à 6.60 cor.

Vindem apoi un loz cu premie dela Prima Cassă de Păstrare Pestană din Patrie cu **3 trageri** anual

pe 36 rate lunare à 4.50 cor.

Vindem în fine o păreche din lozurile mai sus numite cu **9 trageri** la an

pe 36 rate lunare à 11. cor.

Cine ne trimite primele 3 rate de odată, acelaia îi evităm excepțional rata a 4 a gratuit.

Nici un risic!

Tot lozul câștigă!

Cele mai bune, mai ieftine și mai favorabile lozuri de pe suprafața pământului, cari au totodată și câștigurile cele mai mari din lume, sunt lozurile indicate mai sus, din care cauză le recomandăm orișicui cu toată căldura. Sunt fără îndoială de preferit față de lozurile loteriei de clase.

Faceți dar de Crăciun copiilor, prin ceace îi puteți îndemna la cruză.

Explicațiuni mai detaliate (amănunțite) se trimit la cerere orișicui gratis și franco.

Asignați rata primă (eventual primele 3 rate) prin mandat postal împreună cu comanda la adresa

Ústredná Banka Účastinný Spolok,
Budapest, VIII., József-körút 31/a.

(314) 3-3

GHETELE TURUL

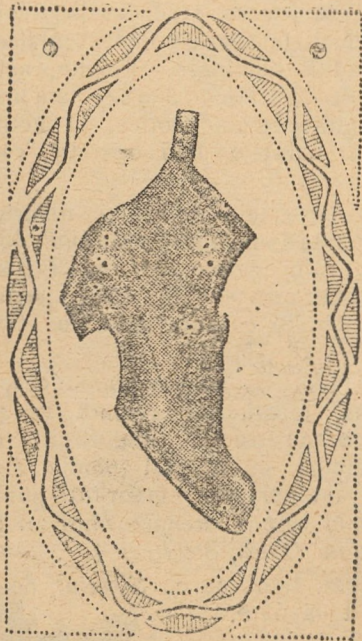
» sunt cele mai bune, «

Fabrica de ghete TURUL soc. pe acții

» e cea mai mare fabrică de ghete a monarhiei. «

Până ce va epuiza depozitul în un fel de ghete jumătăți pentru dame, în modeluri aparte, vindem cu preț ocazional de 8 cor. părechea. Locul de vânzare în:

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 20.

130 filiale proprii în țară și străinătate.

200,000 păr. producție săptămânală 1200 lucrători și angajați.